

Műemlékem van – mit tegyek, mit tehetek?

A **műemlék** szót többféleképpen használjuk a köznyelvben, ezért célszerű mindenekelőtt meggyőződni arról, hogy a szóban forgó *ingatlan* minek számít:

- egyszerűen csak egy régi épület, amelyet mindenki műemléknek gondol, vagy
- helyi (önkormányzati) védelem alatt álló épített örökségi érték, vagy
- egyéb (pl. régészeti védelem, iparművészeti védelem, természetvédelem vonatkozik rá),

vagy valóban

műemlék,

azaz *jogilag is országos műemléki védelem alatt álló ingatlan.*

Felvilágosítást adnak

- Kulturális Örökségvédelmi Hivatal (KÖH) **Nyilvántartási és Tudományos Igazgatósága**, illetve a
- **KÖH regionális irodái** és a régiókon belül, gyakorlatilag minden megyében megtalálható **KÖH területi ügyfélszolgálati irodák**.

Hogyan tudhatom meg, hogy milyen védelem alatt áll a házam, a telkem?

A védelem tényét a területileg illetékes önkormányzatoknál, illetve a különféle védelem lehetőségének ellenőrzésével, a védelmi nyilvántartás vezetésével megbízott hatóságoknál lehet a legpontosabban megtudni.

A védelem tényének és milyenségének szerepelnie kell a Földhivatali tulajdoni lapokon is. **De figyelem:** az, hogy ha valamilyen oknál fogva (még) nincs rávezetve, nem befolyásolja a védelem tényét!

Az országos védettség lehet:

- **műemlék** (egyedi ingatlan védelem)
- **műemléki jelentőségű terület** (területi védelem)
- **történelmi táj** (területi védelem)
- **műemléki környezet** (területi védelem)

Bármelyikről is lenne szó, a legbiztosabb, ha megkérdezzük a műemléki védelmet kötelezően nyilvántartó intézményt.

←←← az elérhetőséget lásd: „hasznos információk”

Az Örökségvédelmi Hivatalt a területi védelem fennállása esetén is érdemes felkeresni, tanácsot, segítséget kérni.

Gyakori, hogy az örökségvédelem többi ágazata:

a régészet és az ingó kulturális javak védelme is érintett lehet első látásra csak műemléki érdekűnek ítélt ügyben

– érdemes hát élni az integrált, mindezeket a szakterületeket magába foglaló szervezet, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal adta előnyökkel!

Van-e különbség az egyedi és a területi védelem között?

Természetesen van. Az egyedi védelem alatt álló **műemlékek és történeti kertek** esetében az adott ingatlannal kapcsolatosan minden kérdésben **a műemléki (örökségvédelmi) hatósághoz kell fordulni**, akkor is ha a legegyszerűbb „építési” ügyről van szó.

Területi védelem – **Műemléki jelentőségű terület, Műemléki környezet, Történeti táj** – esetén **a területileg illetékes, általános hatáskörű építési hatósághoz kell fordulni**, a műemlék- (örökség-) védelem ilyen esetekben szakhatóságként fogalmazza meg az építési hatóság megkeresésére azt a véleményét, amely változtatás nélkül válik az engedélyező hatóság határozatának részévé.

Egyre gyakrabban tapasztalható, hogy fejlesztési programok központja, fontos „húzóeleme” lehet egy műemléki védelem alatt álló ingatlan, s mint ilyen, keresetté válik.

A jó állapotú – vagy jó állapotba hozott – műemlékeknel a védelem ténye olyan presztízserő-többletet jelent, amely az ingatlan értékét, eladási árát is növelheti!

Milyen előnyöket jelent számomra, a tulajdonos számára a műemléki védelem ténye?

Mindenekelőtt azt, hogy kivételes, egyedi érték van a birtokában, amely nemcsak a tulajdonos, de a szűkebb-tágabb közösség számára is fontos. Az értékhorozó ingatlan területi (és általában is vett) épségét, megbonthatatlanságát törvény szavatolja.

Településfejlesztési terveknel is adottságként kell kezelni, tehát a „védett” státusz komoly garanciákat is jelent a tulajdonos számára. Az ingatlan jellemzőitől függően annak megfelelő használata, bemutatása gyakorta hasznot hozó tevékenység megalapozását is szolgálhatja.

A műemlék értékeinek feltárásában, megőrzésében, bemutatásában közösségi forrás igénybevétele is lehetséges, amely lehet:

- kedvezmény,
- támogatás,
- szakmai segítségnyújtás.

←←← a jelenleg érvényes lehetőségekről a KÖH ad felvilágosítást

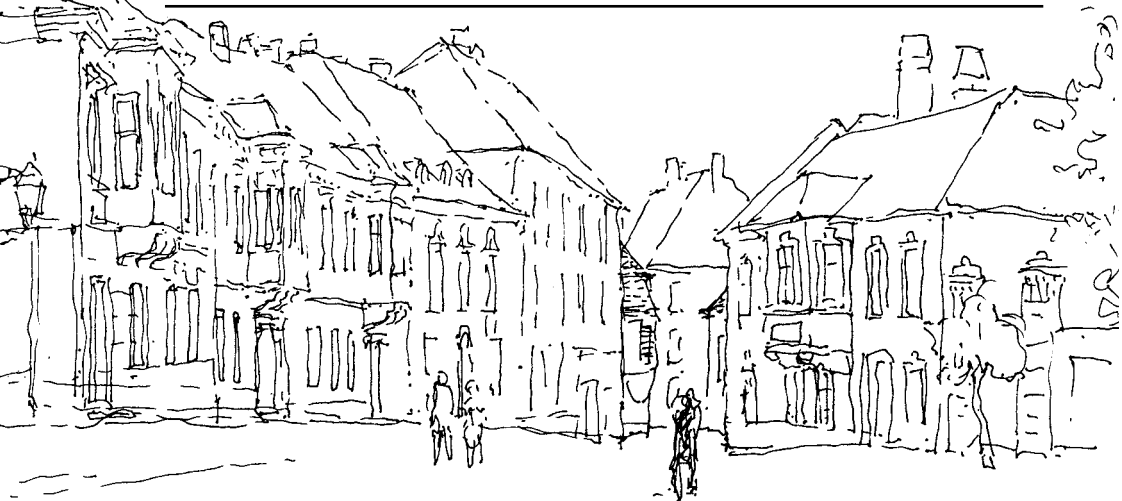
A legfontosabb kötelezettség azonban mégiscsak az, hogy **a műemlékeket folyamatosan gondozni kell**, ezzel tudjuk értékeit legjobban megóvni; És persze kötelezettség az is, hogy **műemlék esetében a legkisebb tervezett beavatkozáshoz is előzetesen meg kell kérni az örökségvédelmi (műemléki) hatóság engedélyét.**

Milyen kötelezettséget jelent számomra, a tulajdonos számára a műemléki védelem ténye?

Mindenekelőtt a nem védett ingatlanokra is fennálló fenntartási, **jókarban-tartási kötelezettség** fokozott érvényre juttatását. Ezekhez csatlakozik a **„méltó” használat kötelezettsége**, azaz bizonyos funkciók esetleg eleve nem jöhetnek szóba egy-egy adott műemlék esetében. Minderre a műemléki hatóság kötelezheti is a tulajdonost a kulturális örökségvédelmi törvényben foglaltak szerint. Ugyanez a törvény határozza meg, hogy **meg kell engedni a műemlékekkel foglalkozó szakemberek számára** (törvényben meghatározott feltételek mellett) **a kutatás, ellenőrzés elvégzését**, azaz erre vonatkozóan a tulajdonosnak „tűrési kötelezettsége” van.

Ugyancsak lehetővé kell tenni – meghatározott körülmények mellett – a műemlék valamilyen formában való **megismerhetőségét** (pl. időszakonkénti látogathatóság).

←←← A hatóság elérhetőségét lásd a hasznos információknál

Ha pedig a műemlék-helyreállítás nagy fájába vágná a fejszéjét, (egyébként már műemlék megvásárlása esetén is!) érdemes azt megelőzően a műemléki hatóságtól **előzetes állásfoglalást** kérni.

Az állásfoglalás írásban születik meg, a benne foglaltak pedig a hatóságot is kötik (csak akkor térhet el tőle, és tehet például szigorúbb előírásokat, ha valami valóban időközben megváltozott volna, például addig ismeretlen értéktényezőről szerzett volna tudomást...)

Hogyan tájékozódhatom a konkrét kötelezettségeimről?

Természetesen

a helyi önkormányzat „mindig kéznél van”, de:

részletes információért bizony érdemes az illetékes szakhivatalhoz, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalhoz fordulni.

Ehhez természetesen nem kell a **KÖH budapesti központjába látogatni,** hiszen

a **regionális irodák** és a minden megyében megtalálható

ügyfélszolgálati irodák

a tulajdonosok rendelkezésére állnak.

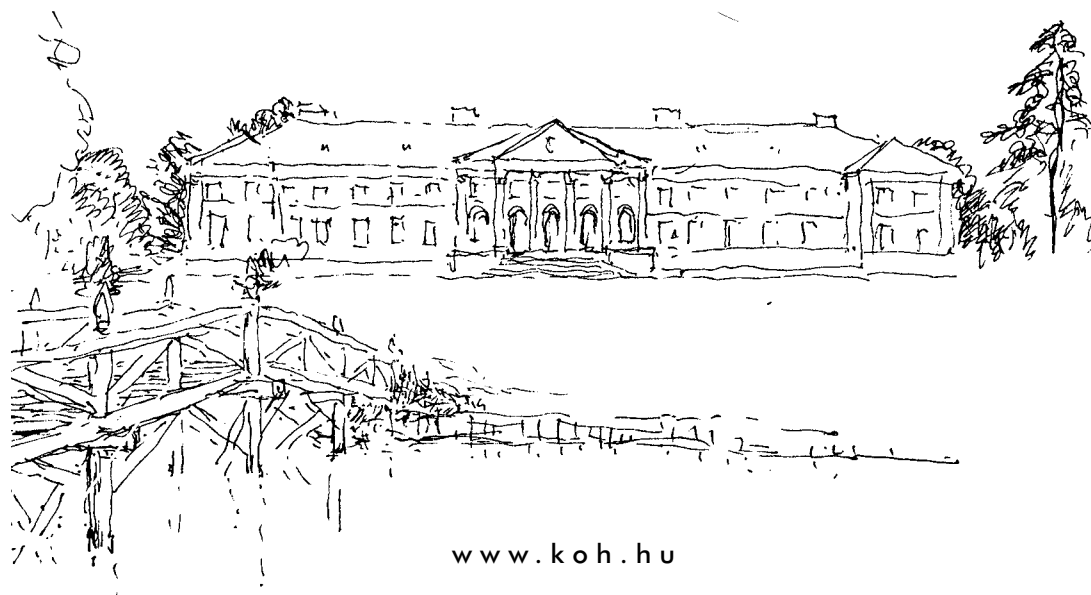
Korlát, amire általában számítani lehet:

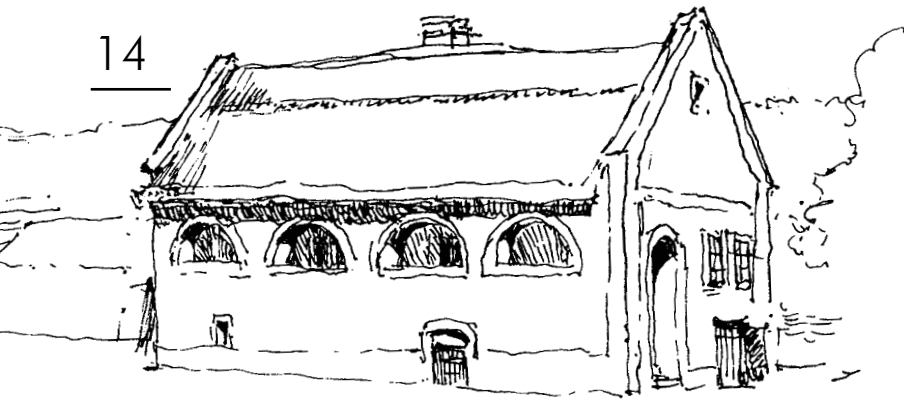
- az épület nem bontható le, sem részben, sem egészében
- hozzáépítés csak korlátozottan, vagy még úgyszem lehetséges
- a műemléki védelem alatt álló telek (ritka kivételtől eltekintve) nem osztható meg
- a környezetében lévő növényzet védelmét is biztosítani kell
- nem használható bármire a műemlék, a funkcióváltást előzetesen engedélyeztetni kell
- állami és/vagy önkormányzati ingatlan elidegenítéséhez a műemléki hatóság előzetese engedélye szükséges
- külföldi csak akkor vehet műemléket, ha ehhez megkapta a műemléki hatóság előzetese engedélyét
- az épület felújításához csak engedélyezett (legtöbbször hagyományos) anyagok és szerkezetek használhatók
- a technikai (kényelmi) felszerelések közül gyakran csak a különleges módon adaptálhatóak alkalmazhatók

Jelent-e számomra, a tulajdonos számára korlátozást a műemléki védelem ténye?

Igen. Mint minden védelem, a műemléki értékek védelme sem engedhet meg bármit. A korlátozás azonban csak az értékvédelem érdekében, és **csak a szükséges és indokolt mértékben** állhat fenn!

Minden műemlék – éppen mert az, ami – egyedi adottságokkal bír, ezért **az adott esetekben fennálló korlátok is eltérőek lehetnek.**

Arra az esetre, ha nem kezdhet „bármit” a műemlékével a tulajdonosa, természetesen nincs sem kárpótlási, sem kompenzációs lehetőség - hiszen az élet és a tulajdon legtöbb területén ugyanez a helyzet, tehát a „rendeltetésnek megfelelő használat” racionális keret, s nem kényszerzubbony.

Ha azonban a korlátokat mégsem tudja elfogadni a tulajdonos, „végső esetben” természetesen el is adhatja a számára „elviselhetetlené” váló terhet jelentő, de esetleg más szemében régóta vágyott értéként megjelenő műemlékét. Ha pedig bizonyítottan nincs vevője, felajánlhatja állami megvétele. Ezt bizonyos feltételek megléte esetén az államnak el is kell fogadnia. Elborzasztó szélsőséges esetben az államnak akár az is kötelessége lehet, hogy a megóvás érdekében – utolsónak bevethető eszközként – kisajátítsa a végveszélybe került műemléket – ilyenre azonban jobb nem is gondolni...

Van-e lehetőség arra, hogy a tulajdonos a műemléki védelem okozta korlátozások miatt valamilyen ellentételezésben részesüljön?

Akinek műkincs van a birtokában, az természetesen aligha panaszkodik emiatt, és nem is gondolja, hogy kompenzációra szorulna. A műemlék hasonló érték, de, mivel ingatlanként sokszor éppen az elsődleges használati értéke a fontos (nem a „műkincs” érték.), tulajdonosa gyakorta korlátozva érezheti magát, és olyankor „jogorvoslatért” kiált...

A 2001. évi LXIV. számú kulturális örökségvédelmi törvényben megjelenített szándék az, hogy a közösség érdekében megfogalmazott, és érvényre juttatott korlátok miatt keletkező többletterheket ne a tulajdonosnak kelljen egyedül viselnie.

A **kedvezmények** és a **támogatások** lehetősége – adott kereteken belül is változhat, ezért arról **minden esetben érdemes külön tájékozódni**. A műemléki érdekből, a műemléki hatóság előírása alapján felmerülő úgynevezett **örökségvédelmi (műemléki) többletköltség** megtérítését a tulajdonos jogosan kérheti.

A legtöbb műemlék esetében az építészeti, helyreállítási tervhez szükség van azt megelőző

szakvéleményekre

- épületdiagnosztika,
- anyagvédelem,
- talajmechanika,
- stb.

régészeti –művészettörténeti kutatásra restaurátori vélemény(ek)re és nem ritkán még más, általánosságtól eltérő sajátos tudást igénylő közreműködő(k)re is.

A tervezésben az építész mellett csaknem mindig kell szerkezettervező (statikus), épületgépész, világítási szakember, belsőépítész, restaurátor, vagy éppen a történeti környezethez értő kert- és tájépítész.

A munkát megelőzően legtöbbször szükséges alapos felmérés, tudományos elődokumentáció. Ha bonyolultabb ügyről – például rendeltetés-váltással együttjáró átalakításról – van szó, érdemes elvi építési engedély kérésével kezdeni. Ez a tervet elbíráló hatóságnak is lehetőséget ad, hogy észrevételeit ne a már befejezett (pénzbe került!) tervre tegye meg.

Tudom, hogy műemlék a házam, mihez fogjak ... ha valamit tennem kell vele?

Bár első pillantásra talán úgy tűnik, hogy ez is csak olyan, mint a többi ház – a benne rejlő, esetleg részletesen nem is ismert értékeinek megóvása miatt **a legjobb mindjárt az elején szakemberhez fordulni.**

Olyan építészmérnökhöz, akinek jogosultsága és kellő tapasztalata is van az elvégzendő feladatok meghatározásához, megtervezéséhez. Tudja, hogy munkájához milyen további szakemberek közreműködésére van szükség, tudja, hogy mikor milyen előzetes egyeztetéseket kell lefolytatni, mit és hogyan kell beadni ahhoz, hogy a tervezett munkákra engedélyt adjon a hatóság.

Ne sajnáljuk a megfelelő előkészítésre fordított időt, fáradságot...mindez bőven megtérül az ezt követő zökkenőmentes megvalósítás idején!

A szakmai-tudományos megalapozottságban természetesen benne foglaltatik a nemzetközi dokumentumokban:
a Kartákban, az Ajánlásokban, az Egyezményekben megfogalmazott általános és részletes iránymutatások figyelembevételére, követése.

Ezek természetesen az időben változhatnak, fejlődhetnek. A magyar műemlékvédelem szakemberei is követik mindezt, vagy éppen részt is vesznek alakításukban.

A legismertebb nemzetközi dokumentumok:

Velencei Karta (1964)

Granadai Egyezmény (1985)

Nara-i Dokumentum (1994)

Krakkói Karta (2000)

Mégis, milyen szempontok alapján dönt a műemlékvédelmi (örökségvédelmi) hatóság?

Mindenekelőtt és legfőképpen a védett értékek fennmaradása és minél kedvezőbb érvényre juttatása az, amit a hatóság el akar érni.

Ennek keretében természetesen vizsgálja, hogy

- melyek ezek az értékek (tudományos módon),
- milyen megoldások alkalmazása eredményezi a hosszú távra szóló fennmaradásukat,
- melyik megoldás felel meg leginkább az egyéb, az épületekre és az építésre vonatkozó műszaki, valamint az egészségügyi, tűzvédelmi stb., a hatóság által figyelembe veendő szabályoknak, a helyi rendezési terveknek,
- vannak- e egyéb, az adott épület esetében figyelembe veendő (pl. történeti környezeti) szempontok.

A hatóság, a legmagasabb szakmai-tudományos szempontoknak és a legpontosabban körülhatárolt, a jogszabályokban meghatározott igazgatási-hatósági eljárásnak egyaránt megfelelő határozatot kell, hogy hozzon.

A műemlékhelyreállítások kivitelezésénél különösen nagy jelentősége van a folyamatos szakmai ellenőrzésnek és irányításnak. Ezt hivatott biztosítani a tervezői művezetés. A helyreállítások még a legjobb előkészítés esetén is tartogathatnak meglepetéseket – jó, ha kéznél van a gyors és szakszerű megoldást adó, felelős szakember!

Nem az a tökéletes műemlékhelyreállító kivitelező, szakiparos, restaurátor, aki annak mondja magát! Jogosultságáról meg kell győződnünk és jó, ha korábbi tevékenységéről is vannak megbízható ismereteink...

A munkák előkészítése és megvalósítása során számíthatunk a KÖH regionális irodái szakembereinek segítségére – ehhez azonban

teljesíteni kell az engedélyhatározatban szereplő kezdési bejelentési kötelezettséget!

Engedélyt kaptam a „műemlékesektől” ... és most hogyan tovább?

Az engedélyben benne szerepelnek a legfontosabb teendők ... de természetesen az sem mindegy, hogyan valósítja meg a tervekben meghatározott, engedélyezett munkákat.

Csak kiváló szakemberekkel érdemes dolgoztatni, a történeti épületeken engedélyezett anyagokkal, technológiákkal... és mindezek ellenőrzését is a legjobb szakemberre bízni.

Nagyobb munkáknál célravezető olyan kivitelezőt (restaurátort) választani, aki felelősséget vállal az egész munkáért, az általa kiválasztott szakterületi alvállalkozókat is beleértve.

A műemlékhelyreállításoknál is érvényes a régi elv: nem biztos, hogy a legdrágább a legjobb, de nem szabad automatikusan a legolcsóbb ajánlatot választani!

Az általunk (és a hatóság által!) elvárt minőséget a legkedvezőbb feltételek (ár, idő, stb.) mellett teljesítő, megfelelő ajánlásokkal rendelkező vállalkozót érdemes választani, aki évek múlva is megtalálható lesz még, „állja a garanciát”.

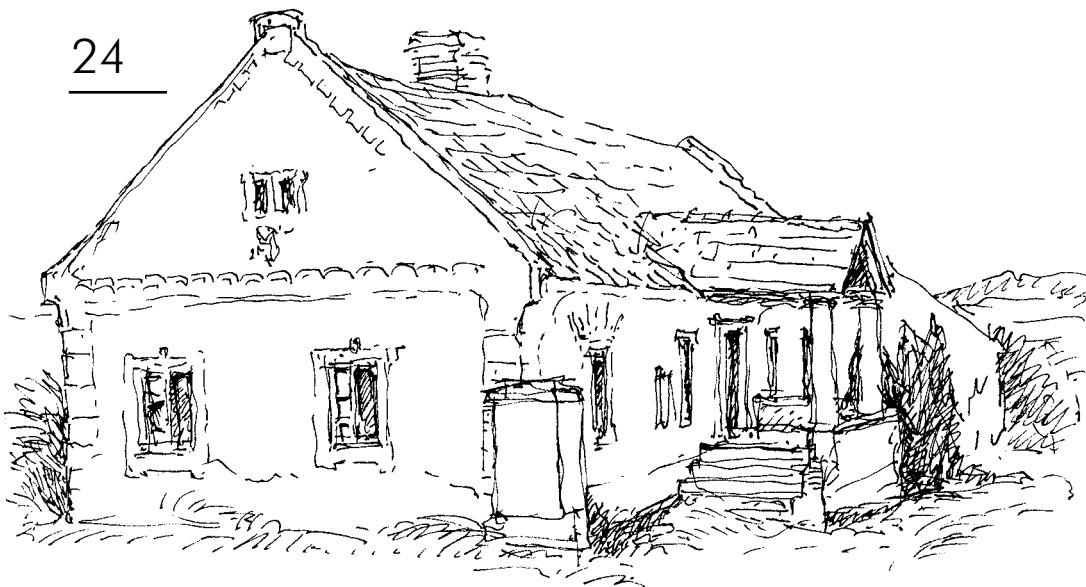

Ha nem értek egyet az elsőfokú hatóság határozatával...

Mint minden államigazgatási döntés esetében, a műemlékekre vonatkozóan is fennáll a jogorvoslat lehetősége.

Ilyenkor a fellebbezést a kifogásolt határozatban kötelezően szereplő határidőre és az ott megjelölt módon lehet benyújtani, az első fokon eljáró regionális irodánál. Az iroda köteles azt 8 napon belül az illetékes másodfokú hatóságnak (ez esetben a KÖH elnöke) felterjeszteni.

A fellebbezés elbírálása alatt a tervezett építési (vagy más, a műemléket érintő) tevékenységet sem megkezdeni, sem folytatni nem szabad.

Nem kell és nem is lehet minden időpontban, mindenkinek, mindent megmutatni,

A bemutatás indokolt esetben korlátozható:

- időben (nap, napszak, esetleg: évszak),
- térben (esetleg csak a műemlék vagy együttes egy része látogatható),
- egyebekben (pl. csak előre bejelentve és/vagy csak vezetéssel látogatható).

A bemutatás költségekkel járhat – ez indokolhatja pl. belépődíj alkalmazását.

Mindezeket figyelembe veszi a hivatal, amikor egy-egy műemlék látogathatóságának biztosításáról, előírásáról dönt.

Köteles vagyok-e mutogatni a műemlékemet?

A műemlék közérdekből védett. E védelem egyik szempontja éppen az, hogy értékei a szélesebb közönség, közelebb s távolabb élő emberek, sőt messziről éppen emiatt odaérkező turisták számára is „hozzáférhető” legyenek.

De:

„...műemlékek...nagyközönség által történő látogatásának időpontját és módját a Hivatal (KÖH) úgy köteles meghatározni, hogy az a tulajdonost (használót) az ingatlan rendeltetésszerű használatában, vagy méltánylást érdemlő életviszonyaiban ne zavarja, kárt ne okozzon.”

A látogathatóvá tétel, a bemutatás körülményeit minden esetben a tulajdonossal egyeztetve lehet és kell meghatározni.

A műemléki védelem alá helyezés – éppen a gondos előkészítés miatt – meglehetősen hosszadalmas, sokszor hónapokig tartó folyamat. Emiatt van szükség

- veszélyeztetett érték eseték **az ideiglenes védelemre**, amely egy évig állhat fent (és kivételesen még egy évre meghosszabbítható);
- valamint **a listás elővédelemre** (amely csupán előjelző rendszer, az ebben szereplő ingatlanok esetében a védelem tudományosan valószínűsíthető, de csak akkor indul el a védetté nyilvánítási folyamat, ha az épület tulajdonosa jelzi, hogy valamit változtatni szeretne az adott épületen).

A védetté nyilvánítási folyamat elindításáról minden érintett tudomást szerez. Az ideiglenes védelem kimondása, valamint a listára vétel ellen fellebbezni lehet..

Szeretném, ha műemlék lenne ... a házam, a szomszédom háza, az iskolám ... a templom, a szobor vagy a vasúti híd a falumban ... hová forduljak?

A műemléki védelem alá vont értékek köre, ha kis mértékben is, de állandóan bővül. Magyarországon valamilyen, arra általa méltónak tartott ingatlan,

**örökségi érték
műemléki védetté nyilvánítását
bármely természetes vagy jogi
személy kezdeményezheti.**

A beérkezett kérelem alapján a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal folytatja le a tudományos, szakmai értékelést, és tesz javaslatot a tényleges védetté nyilvánításra.

**A műemléki védelmet
a nemzeti kulturális örökség
minisztere rendeletben
nyilvánítja ki.**

- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
- 1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről
- 1991. évi XX. törvény a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről
- 34/2002. (IV.27.) FVM r. Az építészeti műszaki tervezési jogosultság részletes szabályairól
- 66/1999. (VIII.13.) FVM r. Az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól
- 47/1997. (XII.29.) KTM r. Az építésügyi és a műemlékvédelmi hatósági ellenőrzés részletes szakmai szabályairól
- 46/1997. (XII.29.) KTM r. Az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról
- 45/1997. (XII.29.) KTM r. Az építészeti-műszaki tervdokumentációk tartalmi követelményeiről
- 40/1997. (XII.21.) KTM r. Az építésügyi hatósági kötelezési eljárásról

Jó, ha tudjuk: a műemlékvédelemre vonatkozó főbb hatályos jogszabályok

- **2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről**
 - 190/2001.(X.18.) Korm.r. A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal létrehozásáról
 - 191/2001.(X.18.) Korm.r. Az örökségvédelmi bírságról
 - 253/1997. (XII.20.) Korm. r. Az országos településrendezési és építési követelményekről
 - 17/2002. (VI.21.) NKÖM r. A kulturális örökség hatósági nyilvántartására vonatkozó szabályokról
 - 3/2002. (II.15) NKÖM r. A kulturális örökség védetté nyilvánításának részletes szabályairól
 - 16/2001. (X.18.)NKÖM r. A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal eljárására vonatkozó szabályokról

**Állami Műemlékhelyreállítási
és Restaurálási Központ (ÁMRK)**
1036 Budapest, Dugonics Titusz tér 13-17.
Tel.: 06-1-430-6000

Műemlékek Állami Gondnoksága (MÁG)
1014 Budapest, Dísz tér 15.
Tel.: 06-1-202-6126

Magyar Építészeti Múzeum
1036 Budapest, Mókus u. 20.
Tel.: 06-1-388-6170

3100 Salgótarján, Rákóczi u. 39.
Tel.: 06-32-411-022/111
5152 Jászberény, Lehel vezér tér 18.
Tel.: 06-56-379-933
5000 Szolnok, Kossuth L. u. 2.
Tel.: 06-56-377-006 Fax: 06-56-377-006

Hasznos információk

Központ:

Kulturális Örökségvédelmi Hivatal
1014 Budapest, Táncsics Mihály utca 1.
Tel.: 06-1-225-4800
Fax: 06-1-225-4900

Regionális Irodák:

1. Budapest Fővárosi Regionális iroda
1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
Tel.: 06-1-225-4800
Fax: 06-1-225-4900
Budapesti kerületek I-XXIII.

2. Budapesti Regionális iroda
1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
Tel.: 06-1-225-4800
Fax: 06-1-225-4900
**Jász-Nagykun-Szolnok,
Nógrád és Pest megyék**

2500 **Esztergom**, Széchenyi tér 1.

Tel.: 06-33-542-083

Fax: 06-33-542-099

2890 **Tata**, Tópart u. 9.

Tel.: 06-34-381-967

Fax: 06-34-381-967

7400 **Kaposvár**, Zárda u. 9.

Tel.: 06-82-432-740

Fax: 06-82-489-614

7100 **Szekszárd**, Mártírok tere 11.

Tel.: 06-74-505-656

Fax: 06-74-505-656

9021 **Győr**, Káptalan domb 28.

Tel.: 06-96-519-595

Fax: 06-96-519-595

9700 **Szombathely**, Kőszegi u. 3.

Tel.: 06-94-312-069

Fax: 06-94-506-020

8500 **Pápa**, Fő u. 3.

Tel.: 06-89-324-864

Fax: 06-89-324-864

8200 **Veszprém**, Vörösmarty tér 4.

Tel.: 06-88-407-383

Fax: 06-88-407-383

3. Székesfehérvári Regionális iroda

8000 **Székesfehérvár**, Táncsics M. u. 2.

Tel.: 06-22-507-309

Fax: 06-22-379-337

Fejér és Komárom – Esztergom megyék

4. Pécsi Regionális iroda

7624 **Pécs**, Szent István tér 15.

Tel.: 06-72-354-650

Fax: 06-72-354-650

Baranya, Somogy és Tolna megyék

5. Soproni Regionális iroda

9400 **Sopron**, Kolostor u. 13.

Tel.: 06-99-508-830

Fax: 06-99-508-829

Győr – Moson – Sopron és Vas megyék

6. Keszthelyi Regionális iroda

8360 **Keszthely**, Balaton u. 17.

Tel.: 06-83-313-081

Fax: 06-83-317-683

Veszprém és Zala megyék

3300 **Eger**, Kossuth u. 4.
Tel.: 06-36-321-678 Fax: 06-36-321-678

4400 **Nyíregyháza**, Dózsa Gy.u. 29.
Tel.: 06-42-408-701 Fax: 06-42-408-701

6000 **Kecskemét**, Széchenyi tér 9.
Tel.: 06-76-505-656 Fax: 06-76-505-656

7. Miskolci Regionális iroda

3530 **Miskolc**, Rákóczi u. 11.

Tel.: 06-46-508-927

Fax: 06-46-508-927

**Borsod – Abaúj – Zemplén
és Heves megyék**

8. Debreceni Regionális iroda

4026 **Debrecen**, Hatvan u. 1/a.

Tel.: 06-52-535-572

Fax: 06-52-532-070

**Hajdú – Bihar és Szabolcs – Szatmár
– Bereg megyék**

9. Szegedi Regionális iroda

6720 **Szeged**, Oroszlán u. 6.

Tel.: 06-62-485-058

Fax: 06-62-471-561

**Bács – Kiskun, Békés
és Csongrád megye**

Alkalmanként használt irodák:

2000 **Szentendre**, Városház tér 3.

2600 **Vác**, Március 15. tér 11.

5700 **Gyula**, Gróza park 1.

A népi építészeti műemlékekkel foglalkozó felügyelők havonta – kéthavonta – a helyi önkormányzatoknál tartanak fogadónapot

